

Messeavis

Medlemsblad

Utgave 3/2023 Årgang 30

Slektsforskerdagen 2023

«Min plass i historien»

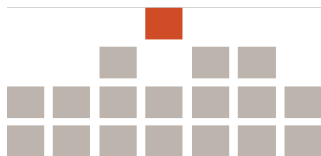
Lørdag 28. oktober

Kl. 10:00 til 16:00

Sted: Riksarkivet, Sognsvann

Se mer informasjon på www.slektogdata.no/oa

Gratis inngang. Velkommen

SLEKT OG DATA
OSLO/AKERSHUS

MEDLEMSBLAD

for Slekt og Data
Oslo/Akershus
Utkommer med
4 nummer pr. år

ABONNEMENT

for bibliotek og lignende
institusjoner kan abonnement
tegnes for kr. 600,- pr. år

ANNONSER

Sende e-post til
[rede@oa.slektogdata.no](mailto:red@oa.slektogdata.no)

SLEKT OG DATA

Oslo/Akershus
Øvre Slottsgate 2 B
0157 Oslo
www.slektogdata.no/oa

REDAKTØR

red@oa.slektogdata.no

OPPLAG

500

TRYKK

Kraft Digitalprint

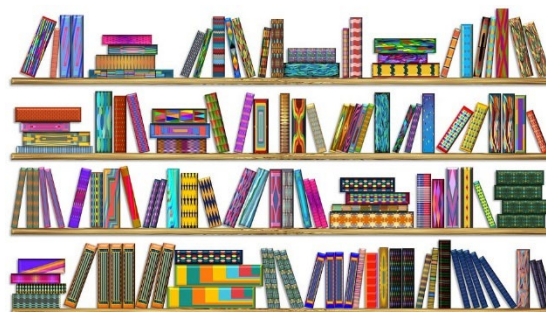
FORSIDEBILDE

Norges historie 1-16

HJEMMESIDE

<https://slektogdata.no/oa>

2	Innhold
3	Min plass i historien
4	Slektsforskerdagen 2023
5	Program
6	Hilsen fra Riksarkivaren
7	Hilsen fra Byarkivaren
9	Hilsen fra leder i Slekt og Data
10	Foredragsholdere
11	Minkurs
12	Praktisk informasjon
13	Intervju med Ivar Leveraas
16	Hva skjedde med min familie.....
20	Et slektsbilde fra 1947
22	Slektskafé.....
24	Fra medlemsmøtet i september
25	Fra medlemsmøtet i oktober
28	Annonse
29	Aktiviteter i Oslo/Akershus
30	Brukergrupper
31	Styret i Slekt og Data Oslo/Akershus
32	Utstillerkart

Min plass i historien

Slektsforskerdagen er Slekt og Datas flaggskip som nasjonalt arrangement. Slekt og Data Oslo/Akershus er så heldig at vi samarbeider med Oslo byarkiv og Arkivverket om arrangementet som de siste årene har skjedd på Riksarkivet i Oslo.

Vi velger tema for å favne bredt, men tanken er at det skal være treffende. Nettopp Min plass i historien skal gjenspeile både oss selv i nåtid og hvordan historien har påvirket våre forfedre på personnivå.

Vi har foredrag som speiler kildene og snublefeller for å få tilgang til disse. Håpet er at det skal inspirere til selv å gå inn i samme kilder som foredragsholderne bruker og sette egne forfedre inn i samme historien.

Slektsforskerdagen i Oslo har tradisjon med bidrag av egne krefter og gjester. I år, som ellers, er stort sett alle våre grupper representert, særlig slektsprogram og gravminner med egne stands. Mange sitter på lesesalen klar for å gi veiledning i slektsforskning og tyding av gotisk skrift. I tillegg kommer vår samarbeidspartner Oslo byarkiv, ofte stiller de med trykkferske årbøker Tobias for salg.

I år kommer svenskene tilbake, noe vi er glade for, DIS-Väst har vært en populær gjest

i mange år. Vi takker for at de kommer over kjølen.

Noen er gjengangere og vi synes det er hyggelig at de vil komme tilbake hvert år, Norsk Slekthistorisk Forening har som alltid et velfyllt bokbord, velkommen! Jeg har i skrivende stund ikke fullstendig oversikt over andre gjester som har stand, og håper de tilgir meg at de ikke kommer med her.

Dette medlemsbladet er også messeavis, jeg synes det er passende å hedre Slektsforskerdagkomiteen og særlig lederen Else Edvinsen Granum, som bruker mye tid på å få dette arrangementet i havn. I tillegg har Else brukt mye av sin tid til å få medlemsbladet i trykken, da vår redaktør er sykemeldt. Dette viser igjen viktigheten av frivilligheten og hvilken innsats våre tillitsvalgte gjør for å drifte foreningen og aktiviteter. Else er ei grepa dame, takk!

Jeg ønsker velkommen til Slektsforskerdagen 2023!

Bruk dagen, gå på foredrag, søk veiledning og hils på våre gjester. Ikke vær engstelig for å slå av en prat i kantina med andre gjester, plutselig har dere noe felles.

Slektsforskerdagen 2023

Vi er igjen klare for slektsforskerdag på Riksarkivet.

Dette er 14. gang vi arrangerer denne dagen sammen med Arkivverket og Oslo byarkiv. Slegt og Data Oslo/Akershus arrangerer slektsforskerdagen for 22. gang.

Årets tema er «Min plass i historien»

Vi har alle en plass i historien og ønsker du hjelp til å finne din plass – ta en tur innom lesesalen.

Vi kan by på interessante foredrag.

«Krig og hverdagsliv»

«Avisene som en kilde til det levde livet»,

«Innsyn og etikk». Mitt arbeid med sensitive opplysninger i slektsforskningen

I tillegg til foredragene vil det være utstillere/stands i 1. og 2. etasje.
Her vil det være noe for både nybegynnere og viderekommende.

På lesesalen i 3. etasje vil det sitte slektsforskere med lang erfaring med å finne frem i kildene.

Her kan du få hjelp til å komme i gang.

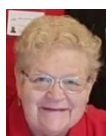
Har du noe du står fast på så kan vi forsøke å løse dine nøtter også.

Vi har også tilgang til svenske og amerikanske kilder.

Ta med det du vet om slekten din, ta gjerne med egen PC, vi vil prøve og hjelpe deg med å knekke dine nøtter.

Har du et gammelt dokument eller annet som er skrevet med gotisk skrift, kan du få hjelp til å tyde dette.

Hilsen fra komiteen for SFD 2023

ELSE EDVINSEN GRANUM
Slegt og Data Oslo/Akershus

JAN EDNER
Slegt og Data Oslo/Akershus

Lars Jostein Halset
Slegt og Data Oslo/Akershus

JOHANNE BERGKVIST
Historiker Oslo byarkiv

JON ARE VØIEN
Frivillighetskoordinator
i Arkivverket

Slektsforskerdagen 2023

Program for Slektsforskerdagen 2023

Foredrag i Wergelandsalen (1.etg. 136 plasser)

Kl.: 11:00

Velkommen v/Sigbjørn Elvebakken
Leder i Slekt og Data Oslo/Akershus
ønsker velkommen.

Åpningstale v/byarkivar Ranveig Låg
Gausdal

Konferansier: Sigbjørn Elvebakken

Kl.: 11:30

«Krig og hverdagsliv»
v/Janne Wilberg

Kl.: 12:30

Minikurs i slektsforskning
v/Liv Birgit Christensen

Kl.: 13:00

«Avisene som en kilde til det levde livet»
v/Chris Nyborg

Kl.: 14:00

Minikurs i slektsforskning
v/Liv Birgit Christensen

Kl.: 14:30

«Innsyn og etikk» Mitt arbeide med sensitive opplysninger i slektsforskningen
v/Kai-Samuel Vigard

Eksterne utstillere:

Oslo byarkiv

Arbark

DNA og slekt

Norsk slekthistorisk forening

Utvandremuseets venner

Nasjonalbiblioteket

Lokalhistorisk Institutt

Historisk befolkningsregister

DIS-Väst (Sverige)

FamilySearch

Enerhaugen, Grønland og Tøyen
historielag

Slekt og Data Oslo/Akershus

Brother's Keeper

Embla

Legacy

Reunion for Mac

Gravminner

Folketellinger

Kirkebokregistrering

Medlemsservice

Søkehjelp

Tyding av gotisk skrift

Hilsen fra Riksarkivaren

Inga Bolstad
Riksarkivar

Vi i Arkivverket gleder oss til å ønske dere velkommen til Slektsforskerdagen 2023.

Riksarkivbygningen på Sognsvann står klar til storinnrykk lørdag 28. oktober fra klokken 10.00- 16.00. Dette samarbeidsarrangementet mellom Slekt og Data Oslo/Akershus, Oslo byarkiv og Arkivverket har blitt en god tradisjon, og i år er det 14. gang vi samarbeider om dette.

Tittelen på årets arrangement er «Min plass i historien».

I år er det tre interessante foredrag. I Arkivverket har vi utallige dokumenter som gir opplysninger om personer fra fødsel til død. Livene våre blir dokumentert på forskjellig vis, og på den måten får vi alle en plass i historien.

Janne Wilberg tidligere byantikvar i Oslo, vil holde foredraget «Krig og hverdagsliv». Foredraget baserer seg på hennes mor, Torbjørg Sethne, sin dagbok fra 2. verdenskrig. Hun ble født i 1928 og vokste opp på Lilleborg med foreldre og bror. Dagboken er skrevet i perioden 1942-1945 og tar for seg dager med varemangel og rasjonering, men også andre hverdagslige gjøremål i en utfordrende tid for vårt land.

Kai-Samuel Vigardt har lang fartstid som slektsforsker, og har hjulpet folk med rettighetsinformasjon i en årrekke. Han var researcher for NRK i seriene «De siste dødsdømte» og «Ukjent arving». Hans foredrag har tittelen «Innsyn og etikk. Mitt arbeid med sensitive opplysninger i slektsforskningen». Hvilke opplysninger han har funnet i sitt arbeid, og hvilke etiske vurderinger han har gjort rundt videreformidlingen, skal bli interessant å høre om.

Det er ikke bare rene arkiver man kan benytte seg av i slektsforskningen. Chris

Nyborg jobber til daglig ved Norsk lokalhistorisk institutt på

Nasjonalbiblioteket. I sitt foredrag «Avisene som en kilde til det levende livet», får vi en god innsikt i hvilke muligheter som ligger der.

I tillegg til foredrag, kan du som besøkende ha muligheter for hjelp i slektsforskning. Hvis du står fast i din forskning, kan du få hjelp fra erfarne slektsforskere. De kan gi deg tips om relevante arkiver som kan inneholde akkurat den informasjonen du var på jakt etter. Som slektsforsker har man erfaring med at om man løser et spørsmål, så dukker det ofte opp nye. Da er det godt at vi har så mange spennende arkiver tilgjengelige på Digitalarkivet. Over 100 millioner sider er digitalisert, og mange av arkivene er søkbare. Og aller best: Digitalarkivet er åpent hele døgnet alle dager i året!

For deg som har lyst til å begynne med slektsforskning, så har du mulighet til å få et minikurs i slektsforskning på Slektsforskerdagen. Her vil du få relevant informasjon om hvordan du går frem, hvilke arkiver du kan søke i, og hvilken type informasjon du kan finne hvor.

Det er bare å holde av lørdag 28. oktober, vi ser frem til å se deg.

Hilsen fra Byarkivaren

Tekst: Ranveig Låg Gausdal, byarkivar ved Oslo byarkiv

Årets tema for Slektsforskerdagen er «Min plass i historien». I Byarkivet i Oslo er vi opptatt av at alle skal eie sin egen historie og ha tilgang til dokumentasjon om den. Vi er byens hukommelse og skal være åpne for alle.

Det finnes mye materiale som er nyttig for slektsforskning også i kommunearkivene. Vår erfaring er at det er mindre brukt enn statlig arkivmateriale er. Vi har for eksempel fødselsmeldinger og dødsfallsprotokoller, og i Oslo ikke minst de årlige folketellingene.

Men kommunearkivene har også andre kilder som kan brukes til slektsforskning, kilder som gjør at man kommer nært innpå folk, man får detaljer og mer og annen informasjon enn de generelle linjene og punktene i et liv. I Byarkivet har vi for eksempel arkivet etter Fattigvesenet i Oslo og Aker, som er en særlig rik kilde til enkeltpersoners liv og levevilkår. Her får man virkelig tilgang til den enkeltes plass i historien.

Digitalarkivet er selvfølgelig kjent for de fleste slektsforskere, men kanskje er det mindre kjent at Digitalarkivet de siste årene har gitt større muligheter for publisering også fra andre

arkivinstitusjoner enn Arkivverket. Det har gjort at flere kildetyper er tilgjengelig der. Byarkivet har blant annet arbeidet med publisering av de årlige folketellingene i Oslo, og mer kommer. Det kan være et godt råd å følge med på Digitalarkivet fremover. Kanskje inneholder det mer enn du er klar over?

I Byarkivet synes vi slektsforskning er viktig, og vi vil gjerne ta vare på slektsforskerne. For det første vet vi at det kan være av betydning for den enkelte å finne ut av opphav og familiehistorie – for mange er det viktig med røtter for å kunne gro og trives. Slektforskere er opptatt av enkeltpersoner. Nettopp ved å være opptatt av den enkeltes plass i historien, er slektsforskning ofte fine eksempler på «den lille historien i den store». Fortellingene om enkeltmenneskenes livsløp åpner kunnskapen om historien, og slektsforskning blir slik demokratisk prosjekt.

Noen ganger innebærer enkeltpersoners historie sensitiv informasjon. Det kan være opplysninger om skolegang, helse eller barnevern, eller om farskap eller adopsjon og mye annet. Dette er informasjon som vi beskytter godt og som man ikke får utlevert på lesesalen. Det er likevel viktig å

huske på at hvis dette er *din* historie, da har du rett til å få tilgang til den hos oss og vi vil gjerne hjelpe til med det.

Slektsforskernes ønske om tilgang på kilder og kompetanse har tvunget frem en åpenhet som har kommet andre brukere til gode. Vi må være skjerpa på åpenhet, åpne lesesaler, vedlikehold av kompetanse på egne kilder og på digital tilgjengelighet. Det har gjort ukjente kilder og institusjoner kjente. Jeg håper slektsforskere vil fortsette å være storforbrukere og «krevende» brukere for oss, det hjelper oss å være bedre samfunnsinstitusjoner.

Det gjensidige samspillet mellom arkivinstitusjoner og slektsforskere har

vokst frem over lang tid. For oss har det blant annet resultert i et helt uvurderlig samarbeid med Slekt og Data Oslo/Akershus om tilbudet på vår lesesal. Hver eneste torsdag stiller det opp frivillige fra organisasjonen i lesesalens åpningstid for å hjelpe til med veiledning av slektsforskere. Det gjør vårt tilbud til denne brukerguppen bedre, og gir oss uvurderlig avlastning når folk strømmer til. På disse ettermiddagene blir lesesalen i Byarkivet en møteplass mellom frivillige og fagpersoner med gjensidig utbytte, og til stor nytte for besøkende på lesesalen.

Riktig lykke til med slektsforskerdagen 2023 – håper vi også ses på vår lesesal i Maridalsveien 3. Alle har en historie – arkivene har en bit av din!

Min plass i historien

Heidi Ringsrød, Leder i Slekt og Data

Det er kanskje naturlig å tenke at din plass i historie handler om hvor du er fra, din familie og deg som person, men historien kan være så mye mer enn det.

Historie er ikke bare noe man har, det er også noe man er en del av. Du er en del av andres historie, og du passer inn i historiene til alle de du noen gang har vært i kontakt med. Tenk på hvor mange det er, og så kan du tenke at dette gjelder for alle som lever, og alle som har levd før oss.

Gjennom min slektsgransking har jeg fordypet meg i gamle dokumenter, folketellinger, kirkebøker og bilder for å følge mine forfedre for å finne min plass i historien.

Under min vandring av min families historie har jeg fått innblikk hvordan mine forfedre levde, og utfordringer de hadde i hverdagen.

Dette har gitt meg en dypere forståelse for hvordan min familie har bidratt til å forme samfunnet på sitt vis, og hvordan dette har påvirket min plass i historien.

Vårt felles bidrag gjennom slektsgransking vil hjelpe kommende generasjoner å forstå våre forfedres historier.

Lykke til med Slektforskerdagen 2023

ANNONSE

Föreningen DIS

Såväl nationell som lokal verksamhet i hela Sverige

Verktyg som utvecklas av duktiga släktforskare som känner behoven.

- Disgen 2023 - släktforskarprogrammet
 - Prova i 30 dagar utan kostnad
- Disbyt - stora släktdatabasen
- Topografiska kartor Norge för Disgen
- Diskulogen - Medlemstidning med information och nyheter
- Utbildning och support

KONTAKT
dis@dis.se

PÅ INTERNET
www.dis.se
shop.dis.se

Välkommen!

DIS

Vi gör din släktforskning enklare.

Slektsforskerdagen 2023

Foredragsholdere:

Janne Wilberg, kunsthistoriker, tidligere byantikvar og nå friantikvar

Chris Nyborg (f. 1972) er historiker ved Norsk lokalhistorisk institutt på Nasjonalbiblioteket. Etter mange år som ivrig slektsforsker på fritida, arbeider han nå blant annet med veiledning av slektsforskere og holder kurs i bruk av Nasjonalbibliotekets ressurser.

Foto: Gorm K. Gaare / Nasjonalbiblioteket)

Kai-Samuel Vigardt (36). Slektsforsker og researcher. Han har drevet med slektsforskning og hjulpet folk med rettighetsdokumentasjon siden han var 12. Researcher for NRK blant annet med "Ukjent arving" og "De siste dødsdømte". Jobber med arkivundersøkelser og formidling av romanifolket/taternes historie

Kai-Samuel Vigardt på Lindmo.
Foto: Julia Marie Naglestad

SLEKTSFORSKERDAGEN 2023

Minikurs

Liv Birgit Christensen vil gå gjennom 10 nettsteder man bør kjenne når en begynner med slektsforskning. Hun vil demonstrere søking på Digitalarkivet og Registreringssentralen og fortelle når det er nyttig å bruke den ene og den andre.

Foredraget varer 30 minutter med mulighet for spørsmål etterpå.

Liv Birgit Christensen er profesjonell slektsforsker og har skrevet en lærebok på engelsk om slektsforskning sammen med Margaret H. Strand.

Bloggen hennes er på engelsk og finnes her:
<https://genealogicalresearchnorway.blog/>

Slektsforskerdagen 2023

PRAKTISK INFORMASJON

Dato: Lørdag 28. oktober

Tid: 10:00 - 16:00

Sted:

Riksarkivet, Folke Bernadottes vei 21.
Bygningen er godt tilpasset for rullestolbrukere.

Adkomst:

T-bane linje 5 til Sognsvann.

Parkering:

Stor gratis parkeringsplass.
Parkeringsplasser for handicappede finnes ved hovedinngangen.

Utstillere:

Utstillerne har stands i første og andre etasje.
Se utstillerkartet på baksiden av messeavisen.

Lesesalen og Biblioteket:

Lesesalen i 3. etasje brukes til søkehjelp og hjelp til tyding av gotisk skrift..
Det blir derfor ikke mulig å rekvirere arkivsaker.

Biblioteket har egen skranke i veiledningsområdet i 3. etasje og er bemannet hele dagen.

Bibliotekarene hjelper deg gjerne med å finne frem til bygdebøker, lokalhistoriske tidsskrifter med mer. Mengden hjelp til hver enkelt må begrenses utfra hvor mange som til enhver tid står og venter.

Søk:

Som nevnt vil det være søkehjelp på lesesalen i 3. etasje.
Ved stor pågang (kø) må vi begrense tiden til maksimum 20 minutter.

Tyding av gotisk håndskrift

På lesesalen kan du også få hjelp til tyding av gotisk håndskrift.

Kantinen:

Kantinen i 2. etasje er åpen fra kl. 11:00 til 15:00.

Trådløst nettverk

Navn: Nasjonalarkivene-gjest
Passord: Arkiv-gjest

Garderobe:

Garderobe i 1. etasje bak vekten.

Toaletter:

Toaletter i 1. etasje ved garderoben og ved kantinen i 2. etasje.

Hjelpere fra Slekt og Data Oslo/Akershus har røde t-skjorter samt navnelapp, så de er godt synlige.

Personell fra Arkivverket har id-kort med navn.

VIS MOBILVETT!

Intervju med Ivar Leveraas

Vi som leser Medlemsbladet opplever deg som en svært aktiv slektsforsker. Når startet din interesse for dette?

Ja, jeg regner meg selv som veldig aktiv og engasjert. Interessen startet ca. 1980, men tok fart først etter at jeg ble pensjonist i 2009. Siden det har jeg vært veldig aktiv – både i leting etter opplysninger og spredning av funn.

Var det en spesiell situasjon eller opplevelse som gjorde at du startet med slektsforskning?

En viss interesse lå nok latent, men ble utløst av et intervju i 1977 med en person i Grong som bl.a. hadde studert slekta til min farmor. I det intervjuet trakk han inn meg (som da var partisekretær i Arbeiderpartiet).

Kan du fortelle litt om den «spede start». Hva søkte du etter, og hvor søkte du?

Den spede starten i april 1981. Da sendte jeg et brev til Leif Kjønstad, som da var en anerkjent slektsforsker i Frol i Levanger (der min farfar kom fra). Leif sendte meg en maskinskrevet oversikt over mine røtter i Frol. Like etter fikk jeg kontakt med Trond Okkenhaug i Verdal. Han visste mye om farmors slekt. Både Leif og Trond er nå døde, men for meg var de verdifulle «energisprøyter». Jeg har mer enn en gang takket dem for det.

Gikk du i noen «fallgruber» underveis?

Egentlig ikke, bortsett fra at jeg enkelte ganger har vært for rask til å tro at jeg hadde funnet rette person. Blant mine aner er det mye «småårsfolk». Mange

har navn etter gammel navneskikk, og navn som de deler med andre, og skifter også navn når det passer. Jeg tror jeg har lært meg å være skeptisk og påpasselig. Det er det viktig å være.

Hvor langt tilbake har du klart å følge slekten din?

Jeg har noen få som ble født på 1600-tallet, men mer sikker informasjon stopper gjerne opp tidlig på 1800-tallet. Min fars aner var norske og befant seg her. Min mors aner var tyske, og mormor kom fra et område som nå er i Polen. Så jeg har gransket aner også i Tyskland og Polen.

Hvilke kilder har du brukt i din slektsforskning? Har du funnet noen uvanlige kilder som har vært spesielt nyttige?

Jeg starter alltid med de mest grunnleggende kildene, kirkebøker og folketellinger. Adressebøker og kart kan være nyttige. Det sammen kan gjelde bygdebøker. Jeg har hatt stor nytte av Digitalarkivet.no og av Nasjonalbiblioteket (nb.no). En «bitter» erfaring er ofte: skal det finnes noe spesielt om en person, må han enten ha gjort noe «stort» eller noe «galt». Jeg har eksempler på begge i min slekt. Det er vanskelig å finne særlig mye om gårdsarbeidere, innerster og husmenn.

Svaret er egentlig: jeg bruker de kildene som det er mulig å finne. Jeg har ett eksempel med en særs lang liste, men mye fordi vedkommende utmerket seg på «den gale siden av loven».

Har du oppdaget noen spennende eller overraskende historier i slekten din som du kan dele med oss?

Ja, ganske mange, særlig alt stoffet jeg fikk hjelp til å finne og som handlet om min gullsmedslekt i Trondhjem. Bl.a. bilder av nærmere 20 gjenstander som min 5xtippoldefar lagde på slutten av 1600-tallet.

For ikke lenge siden fant jeg at terroristen Henry Rinnan – under krigen – fortsatt var gift med en kvinne som nedstammet fra min tippoldefar og hans andre kone. Det var et lite sjokk!

Hvor viktig mener du det er å dokumentere slekts historie for fremtiden

Alle har en historie og alle fortjener at vi tar vare på et minne om dem. Derfor er dette svært viktig. Mitt mål har vært å dokumentere min egen slekt, etter hvert også min kones – så langt det lar seg gjøre.

Hva slags råd vil du gi til folk som vil starte med slektsforskning? Har du noen tips eller triks som har hjulpet deg med å finne informasjon og holde oversikt over slekten din?

Start i det nære og i det små, ikke gap for høyt – ta trinn for trinn.

Det aller beste tipset er å komme i kontakt med andre som jobber på den samme slekta som du. Mye av det jeg har funnet, ville jeg neppe klart uten hjelp og tips fra andre. Jeg avskyr «avskriftsforskning», men setter veldig stor pris på gode tips. F.eks. var det to andre som viste meg at jeg egentlig kom fra en gullsmedslekt i Trondheim – og at det fantes omfattende skriftlig dokumentasjon om den. Ingen i min egen nære slekt hadde fortalt meg noe om dette – kanskje visste de det heller ikke?

Jeg kan legge til: jeg er raus med å gi bistand til andre og til å dele informasjon. Derfor er jeg ivrig etter å publisere resultater, slik jeg gjør i Medlemsbladet og i relevante lokale årbøker.

Hvordan har du organisert og lagret all informasjonen du har samlet gjennom årene? Bruker du et dataprogram eller har på annen måte et system som hjelper deg med å holde oversikten?

Jeg har ganske mange dokumenter som står noe uordnet i ringpermer.

Jeg har et dataprogram som tar vare på strukturen i slekta og på konkrete opplysninger om hver enkelt person (veldig nyttig).

Jeg har skrevet fortellinger om både egen slekt og min kones. Disse fortellingene er samlet i mapper som jeg har strukturert slik:

- Mine foreldre og søsken
- Mine tyske aner (mors aner)
- Min fars foreldre og hans søsken
- Morfars aner (fra Lom og Grong)
- Farfars aner (fra Trondheim og Levanger)
- Min kones slekt

Disse fortellingene har jeg samlet i permer med plastlommer, slik at det blir et slags hefte der jeg kan skifte ut sider om jeg finner ny informasjon eller vil rette feil. Jeg foretrekker det framfor å få trykt ei bok.

Har du noen anbefalinger for programvare eller systemer som kan være nyttige for andre slektsforskere?

Her kan man velge mellom programmer som lagrer dataene på ens egen PC eller programmer som lagrer i sky. Jeg begynte med det første, men bruker nå skybaserte programmer. For leting i Tyskland valgte jeg Ancestry.de. Nå bruker jeg først og fremst MyHeritage. Begge programmene har gratisversjoner med begrenset handlingsrom. Jeg har versjoner som jeg betaler for, og som jeg synes har en rekke fordeler – ikke minst koplingen mot andre som jobber på samme personer som jeg gjør.

Jeg vil ikke anbefale noe spesielt program. Min anbefaling er: start med det enkle og utvid når du opplever behov for det.

Hva er noen av utfordringene du har møtt mens du har forsket på slekten din? Hvordan har du håndtert disse utfordringene?

Sant å si: jeg har støtt på utallige små og store problemer – og flere av disse er fortsatt ikke løst. Men, de aller fleste er løst etter hvert – ofte etter tips og hjelp fra andre. En gang i tiden var jeg speider og hadde som mitt ordtak: «Gi aldri opp»! Jeg forsøker fortsatt å leve opp til det.

Har du noen spesielle mål for din slektsforskning fremover? Er det noen bestemte personer, steder eller hendelser du vil lære mer om?

Jeg har nå kartlagt både egen og min kones slekt i et omfang jeg er fornøyd

med. Jeg er 84 år gammel – og tiden flyr fort. Det aller viktigste for meg i tiden framover, er å sikre at alt arbeid jeg har gjort med slekta også blir til glede for mine og våre etterkommere. Det ene er å «finpusse» - det andre er å gjøre resultatene tilgjengelige for etterslekten og andre som måtte ha interesse av det, også etter at jeg er borte.

Har noen av dine oppdagelser gitt deg en "aha" opplevelse med tanke på eget liv og virke?

Jeg har til overmål innsett og forstått at jeg selv er en av min slekts aller heldigste personer!

Annonse

Minner-appen
hvor du kan legge til bilder, dokumenter, historier og lydopptak

Slektstre-appen
hvor du kan gjøre slektshistorie uansett hvor du er

FamilySearch

FamilySearch er en nettside som tilbyr et verdensomspennende slektstre med tilgang til millioner av opptegnelser fra mange land. Alle tjenester og brukerkonto er gratis.

Adresse: Hekkevien 9, 0571 Oslo.
Åpent første og tredje onsdag i måneden kl 18.00 - 21.00.
Ta gjerne kontakt på e-post: no_oslo@familyhistorymail.org

FamilySearch har også sentere andre steder i Norge. Finn ditt nærmeste FamilySearch-senter her: <https://www.familysearch.org/centers/locations>

Eller ta kontakt på: norsk-brukerhjelp@familysearch.org

Velkommen til oss for en lærenrik opplevelse!

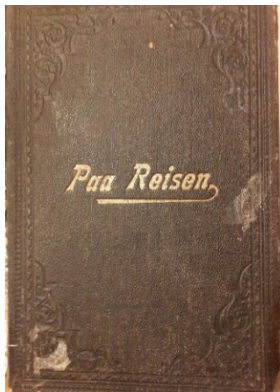
Hva skjedde med min familie den 9.april 1940?

Forfatter: Anne Ødegaard Mikkelsen

Nå vil jeg snart ikke slå på nyhetene mer – det handler bare om problemer og kriger både her og der!

Det får meg også til å tenke på det som skjedde her i Norge og i min familie den dramatiske dagen 9. april 1940.

Jeg har nylig avsluttet en slektshistorie om mine besteforeldre, stedet de bygget på fjellet i Valdres og viktige hendelser der, samt om min egen barndom fram til morfars død i 1961. Jeg henter noen linjer fra den historien:

Det la seg en stor mørk skygge over tilværelsen, og over landet vårt. Norge ble okkupert!

Du lurer kanskje på hva slags bok «Paa Reisen» er? Den ser veldig sliten ut

og har virkelig vært med på mange reiser, bl.a. skjednedagen den 9.april 1940. Dette er min morfars andaktsbok som han fikk i konfirmasjonsgave i 1895. Det står med gullskrift på første side.

På grunn av et notat morfar har skrevet inne i denne boken, vet jeg at han fylte bilen – en stor Studebaker – med familien (dette var før jeg ble født) og evakuerte oppover til Valdres, til hytta de bygde på fjellet i 1932. 'Fjellbua' kalte de den. Hva fikk de med seg? I alle fall andaktsboken der han med blyant har skrevet:

*«9/4.40 Tyske fly og krigsskib
angriper Oslo. Vi biler fra
Vesterås til Valdres, Solveig, jeg,
Thorgeir, Guro, Sonja, Sissel,
Svein.
Fjellbua 9/4.40»*

Da jeg leste dette for første gang i fjor, trillet tårene. Jeg forsøkte å se for meg situasjonen. De - som mange andre - reiste fra sine hjem uten å vite om de kom tilbake eller evt. hva de kom tilbake til, som flyktninger fra Ukraina og andre land opplever i dag.

Mormor og morfar dro altså fra hjemmet deres på Skøyen med mor og mine to små søsken på 2 og 3,5 år. Mor og far bodde i Asker, så jeg vil tro de må ha planlagt dette allerede kvelden før.

Tenk deg, på denne tiden var det mest grusvei til Valdres og det var i vårløysinga. Bilen må ha vært fullastet med det nødvendigste, og viktig var det jo å ha tanken full. Det var de nok neppe alene om å tenke på! Hva hadde de klart å få med seg av klær og mat? Hvor langt kunne de kjøre tro? I alle fall ikke helt til fjells; der ble ikke veien brøytet fram til hyttene før på begynnelsen av 1960-tallet. Så må de ha klart å få en av bøndene i dalen til å stille med hest og slede da, akkurat som vi pleide å gjøre i påsken i min barndom og ungdom.

Men da var vi glade og fulle av forventning. 9. april dette året hadde uhyggens kappe over seg - her gjaldt det å

beholde roen og tenke fornuftig og rasjonelt!

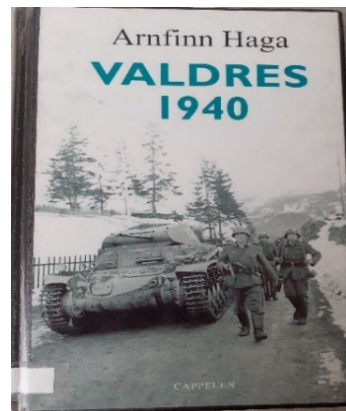
Min søster Sissel på drøyt 3,5 år den gang, har fortalt om ett eneste minne fra denne turen. Det var da de slet seg fram det siste stykket langs Vaset vannet. Ja, morfar **hadde** fått tak i hest og slede som fraktet bagasje som de hadde fått rasket sammen i all hast før de forlot hjemmene. I flg. Sissel satt mor med min bror Svein som ikke var fylt 2 år, oppå sleden mens de andre voksne gikk på bena ved siden av. Hun husker at hun syntes så synd på morfar som sank ned for hvert skritt mens hun selv var lett og gikk oppå snøen. Han holdt henne i hånden og sa at hun var heldig som var så liten og lett. Det var april og sikkert råttent snø. Han må også ha følt på et stort ansvar i tillegg til det fysiske slitet. Børa var tung på flere måter.

Mormor og morfar hadde mange venner der oppe i Valdres, de fleste med gårder i bygda. Antagelig fikk de kjøpt med seg noe mat, samt melk til barna. Kanskje fikk de låne litt klær også, ikke vet jeg. Men jeg forstår jo at det må ha vært begrenset hva Studebaker'n hadde plass til i bagasjerommet da de forlot Oslo og Asker! Skiutstyret stod antagelig på hytta.

Hva gjorde **far** denne uhyggelige dagen?
Han var bankmann.

Jeg vet ikke om mor kjente til gulltransporten fra Norges Bank, trolig ikke. At hennes ektemann satt med en revolver på et lasteplan oppover mot Lillehammer, visste hun neppe. Og han, visste han at familien hans evakuerte oppover til Valdres denne formiddagen? Dette var før mobiltelefonens tid ... Det nyttet sannsynligvis lite å forsøke å ringe Norges Bank!

Og det menneskene i Studebaker'n heldigvis ikke visste var at tyskerne snart skulle være i hælene på dem! Særlig i Bagn kom det til heftige kamper.

Den 12.april skriver morfar i sin andaktsbok:
«Thorgeir drar. Herre Jesus hjelp os alle og vårt krigsherjede land. T.M.»

(T.M. =Thor Mikkelsen, min morfar)

Thorgeir, mors bror, hadde tatt seg ned til bygda for å melde seg til tjeneste, men tanten min, Guro har fortalt meg at han ble vraket. Visstnok p g a et noe svakelig hjerte. Han skal ha vært litt fornærmet, men da tyskerne 'hugg seg fast' i Valdres allerede den 16. april og det var harde kamper oppover i dalen, var han nok takknemlig tenker jeg.

Ja sannelig kom de til Valdres også, tyskerne! Boka jeg nevner ovenfor, er rystende lesing. Ikke visste jeg om mesteparten av det som forfatteren Arnfinn Haga her beskriver! Norske unge gutter og menn med dårlig utstyr måtte til slutt gi tapt for tanks og bombefly, men du verden som de kjempet! Jeg leste og tårene rant. Kampene fortsatte videre opp til Aurdal, Leira og Fagernes – og videre på begge sider av Strandefjorden i flg. Haga. I Ulnes i Vestre Slide helt til Lomen rykket de tapre norske soldatene for å forsvare sitt land før de måtte overgi seg den 30. april. Tyn høyfjellshotell var gjort om til sykehus, men også der falt bombene!

Morfar skrev: '30/4 *Av sted efter mat, krigen i Valdres avgjøres nu*'

Det virker som de har hatt radio der oppe, hvordan kunne de ellers få vite dette?

Ja, soldatene våre måtte gi tapt, og 7.mai besluttet morfar tydeligvis å reise hjem: «*Reiser fra Fjellbua. Åst vel hjemme på Vesterås 7/5. 40*»

Det er som jeg puster lettet ut med morfar og resten av følget! De må ha vært vanvittig spente på tilstanden hjemme – var hjemmene bombet? Var husene okkupert av tyske soldater? Eller hadde det vært andre uvedkommende der? Hvordan så det ut i hovedstaden, og hvordan var tilstanden med forretningen hans, som lå midt i byen?

Tenk, så var «alt vel»! Jeg synes jeg ser min kjære morfar falle på kne og takke sin Gud, troende som han var.

Gulltransporten

Det har blitt sagt at regjering og Storting ble 'tatt på sengen' om morgenen den 9. april 1940, men i Norges Bank var det tydeligvis kloke folk som forstod hvor dette bar.

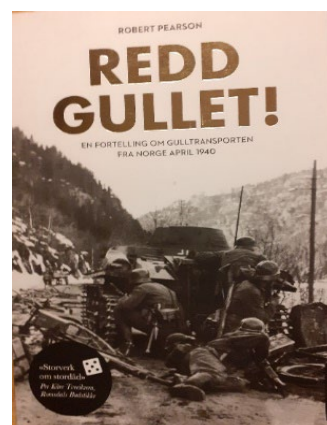
Allerede natt til 9. april stod kassene med Norges gullbeholdning klare i bankens hvelv, samt sekker med mynter, og i flg. den utrolige historien om Gulltransporten, kjørte den 1.ste av 26 lastebiler fra Norges Bank med gullet kl. 08.15. Jeg siterer fra boka «Redd Gullet!» av Robert Pearson:

«... og den siste bilen dro like før kl.13.30, akkurat samtidig med at tyskerne marsjerte nedover Drammensveien og inn Karl Johans gate».

Boka beskriver en vanvittig historie som ikke er lenger tilbake enn 83 år! **Og nylig fikk jeg vite at min far var med på denne transporten!** Forfatteren skriver: «Etter hvert som bilene ble fylt og sikret, satte de seg i bevegelse. To bevæpnede bankvoktere var med i hver bil. Rygg (bankdirektøren) sendte en og en lastebil av gårde med jevne mellomrom slik at det ble rimelig avstand mellom hvert kjøretøy. Lastebilene som trengtes for å frakte gullbeholdningen, ble leid av kjøpmenn i Oslo, de fleste av Christiania Kull- og Vedbolag. Lastebilsjåførene hadde ingen anelse om hva slags last de skulle frakte».

Min far skal altså ha sittet på lastepanet med revolver i hånd! Han må ha vært vettskremt! Målet var Lillehammer i første omgang, men om han fulgte transporten helt dit, vet jeg ikke.

Bankens folk skal ha fått skyteopplæring i flere måneder forut for denne dag, så det virker på meg som Norges Bank var bedre informert om situasjonen i Europa enn de som hadde ansvaret for sikkerheten her i landet.

Forfatteren av boka skriver at den samlede mengden som ble lastet om bord i bilene var: «Den nedpakke mengden var 818 store

kasser, hver på 40 kg; 685 mindre kasser, hver på 25 kg; og 39 små tømmer, hver på 80 kg. Tønnene var fylt med pengesekker som inneholdt 1000 mynter pr. sekk, og det var 5 sekker i hver tønne. Lastens

totale vekt var 53 tonn, mens vekten av gullbeholdningen alene var på omtrent 49 tonn. Den var verdsatt til 120 millioner norske kroner»

Han skriver i boka at det tidligere (ca. 2 år i forveien) var plassert gull for over 300 millioner kroner i USA, takket være den forutseende og kloke bankdirektøren Nicolai Rygg. I dag snakkes det jo om milliarder rett som det er, men i 1940 var dette store verdier.

I boka får vi vite at gullet ble mirakuløst reddet til tross for at tyskerne var i hælene på dem, og at bombene sprang rundt dem under lasting over på skip bl.a. fra kaia i Molde. Men også takket være det som ble iverksatt på Oscarsborg festning og som førte til at Blücher ble senket og dermed forsinket de tyske troppene, ble en lykke for den dyrebare transporten. Ikke bare med tanke på gullet, men på alle menneskene som var i livsfare på hver meter av veien oppover, samt deres familier og arbeidssteder..

Det er skrevet flere bøker om denne gulltransporten, og de handler om så mye mer enn selve transporten. Boka som jeg kjenner best av disse beretningene er «Redd Gullet» og den er vanvittig spennende og detaljrik om denne delen av Norges-historien.

Ja, alt dette skjedde i april 1940!

To år senere, i april 1942 skjedde det at fars bror, min kjære, stillferdige og gode onkel Olaf ble tatt fordi han skal ha hjulpet en jødisk venn eller nabo med å gå i dekning, og nektet å oppgi skulestedet:

Ødegaard, Karl Olaf, forsikringsinsp, Oslo:

F. 06-05-08, arr.21-04-42, Møllergata19, ankomst 21-04-42, overført Grini 28-05-42, [fange.nr](#) 3180 Overført til Sachsenhausen 20.03.4, ankomst 25-03-43, [fange.nr](#) 630023 Overført til Natzweiler 16-10-43, [fange.nr](#) 5377

Overført til Dachau 14-03-44 og var der frem til freden.

Utrolig nok, til tross for oppholdet i utrydningsleirene/ dødsleirene, var Onkel Olaf i live da freden kom! Han snakket aldri om denne tiden.

Min plass i denne historien? Hvis jeg har regnet riktig, må jeg 'ha blitt påbegynt' i denne måneden vi er i nå, oktober i krigens siste år, 1945. Så kom freden, og så kom jeg!

Et slektsbilde fra 1947

Ivar Leveraas:

Det sies ofte at et bilde kan fortelle mer enn tusen ord. Men bilder uten forklarende ord kan også etterlate seg mange ubesvarte spørsmål. Kildene kan være borte og ingen noterte i tide hva eller hvem det var bilde av.

Tenk deg at du som slektsforsker finner dette bildet i et album som har tilhørt slekta. Men at det ikke står et ord om de som er avbildet eller hvor og når bildet er tatt. Da begynner du gjerne å gjette og spekulere. Du ser kanskje nøyer på bildet, hva ser du?

Du ser noe som antyder at bildet muligens kan være tatt på en inngjerdet gård like i en skogkant. Du ser noe som *kan* være to ektepar i ulik alder, men det kan du ikke være sikker på. Bildet sier intet om relasjonen mellom de to parene. Dessuten ser du to barn. Kanskje er de barn av de

ungste voksne på bildet? Men du ser intet om relasjonen mellom de to barna, er de storebror og lillesøster? Hører de hjemme på stedet – eller er de bare på besøk? Du kan tenke, tippe, gjette og tro, men ikke være sikker.

Begge barna på bildet lever fortsatt – jenta er mitt søskenbarn Halldis, selv er jeg den hvitkledde gutten. Vi to og min storebror er nå de eneste gjenlevende som har møtt *alle* de avbildede. Vi kan fortelle hvem vi ser og hvor og når bildet er fra. Her er mitt svar:

Bildet ble tatt sommeren 1947 på gården Nystuen på Dalholen i Folldal. De to eldste er Halldis' og mine besteforeldre, ekteparet Sofie og Hans Leveraas. Det andre ekteparet er Halldis' foreldre, Solveig født Leveraas og Magnus Nystuen. Solveig er datter av Sofie og Hans. Halldis født Nystuen gift Martinsen, er datter av Solveig og Magnus. Selv er jeg brorsønn til Solveig. Halldis hørte hjemme på gården, selv var jeg en besøkende på min første skoleferie.

Hans Leveraas (1874-1963) ble født i Frol i Levanger. Hans far døde da han selv var 1 ½ år gammel. Han vokste opp hos andre, og tok navn etter en av gårdene han var på. Han ble først anleggsarbeider. Seinere ble han gruvearbeider. Han kom til Folldal tidlig i 1907 som gruvearbeider. Der ble han etter hvert stiger (arbeidsformann) i gruvene. Før han ble stiger, var han aktiv i fagbevegelsen. Han døde i Folldal, 89 år gammel.

Sofie Eriksdatter (1882-1948) ble født i Grong og var husmannsdatter. Hun kom til Folldal ca. 1908. Der engasjerte hun seg på mange måter, bl.a. var hun i 1911 den første nestformannen i Folldal sosialdemokratiske ungdomsforening. Hun var aktiv i barnearbeid og sosial innsats. Da dette

bildet ble tatt, var hun nok alvorlig syk, og døde ca. et halvt år seinere, 66 år gammel.

Magnus Nystuen (1899-1950) ble født på Brandbu som sønn av en anleggsarbeider. Han kom til Folldal og jobbet i gruver. Han arvet en del av en gård på Dalholen, og kalte sin del for Nystuen. Magnus var en svært god skytter, og hadde en flott samling av pokaler og andre premier fra en rekke stevner. Han ble rammet av silikose og måtte forlate gruva og bli gårdbruker på heltid. Men, helsa var svekket – og han ble bare 51 år gammel.

Solveig Nystuen (1911-1995) ble født i Folldal. Hun engasjerte seg i flere organisasjoner og i Arbeiderpartiet og partiets kvinnebevegelse. Hun var også aktiv i lokalpolitikken i Folldal. Etter mannens død, drev hun gården en tid, men solgte den i 1965. Hun døde i Brumunddal, 84 år gammel.

Halldis ble født på Dalholen i Folldal i 1943. Hun gikk på Ringsaker folkehøgskole og på lærerskolen på Elverum. Der gikk også han som ble hennes ektefelle, Arne Martinsen. De ble lærere flere steder, bl.a. Brumunddal og i Folldal. Etter Arnes død i 2014 har Halldis flyttet tilbake til Brumunddal.

Ivar Leveraas ble født i Haugesund i 1939, og vokste opp der og seinere i Bærum. Han har bodd i Oslo siden 1962. Han utdannet seg som mekaniker og ingeniør, men har brukt sitt voksne liv på politikk i arbeiderbevegelsen og på lederoppgaver i statens tjeneste.

Noen betraktninger fra en flittig bruker av Slektskafèen i Øvre Slottsgate 2

Forfatter Anne Ødegaard Mikkelsen

Da den vanvittige krigen som Russland startet mot Ukraina var i gang, var jeg en lørdag morgen på vei til Slektskafèen i Øvre Slottsgate. Nyhetene på radio og TV om bombing av et uskyldig folk gjorde at gråten satt fast i halsen min og hele meg var både redd, fortvilet og sint. Jeg var rett og slett 'ute av meg' og tenkte at jeg egentlig ikke hadde noe på Slektskafèen å gjøre i en sånn tilstand. Hvordan kunne jeg konsentrere meg om mine døde slekninger når et land ble invadert på den måten?

Mens jeg gikk oppover Karl Johan og så opp på de mange fine bygningene, på Grand hotell der fredsprisvinnere har stått på balkongen og vinket til et fakkeltog av jublende mennesker i både kulde og snø eller under krystallklar stjernehimmel, tenkte jeg på de som måtte rømme inn i tilfluktsrom mens bomber og raketter falt rundt dem og over dem.

Nei, hva kunne jeg bidra med i dag? Burde jeg dra hjem igjen?

Men så er det noe som driver meg allikevel – jeg **må** liksom dit jeg er på vei til! Ikke fordi at jeg absolutt må få svar på noen av slekts-spørsmålene

jeg har. Nei det ble ikke så viktig allikevel Men hva er det da som driver meg?

Da jeg kom utenfor porten og døren åpnet seg, gikk oppover trappen mot 3.etg (heretter 4.etg.), visste jeg det: Lukten av kaffe og nystekte vafler, roen og innenfor den åpne døra: De vennlige, rødkledde med blide ansikter, Sissel Marit som ønsker velkommen og min navnesøster Anne ved vaffeljernet. Roen senket seg i mitt sinn, og de vonde tankene var rett og slett borte. Takknemlighet over hva jeg opplevde, takknemlighet over mine gode venner her, og over alt de står for. Takknemlighet over at jeg som pensjonist har funnet dette uhøytidelige, vennlige miljøet der alle er interessert i å hjelpe hverandre. Takknemlighet over alt jeg har fått hjelp til her på disse Slektskafèene gjennom flere år.

Når jeg skriver dette i dag, september 2023, er jo ikke verden særlig annerledes, dessverre. Men desto viktigere er det at vi har et sted hvor det er godt å være, der vi kan få tankene bort fra krig og elendighet. Og slektsforskning kan virkelig være en god hjelp fordi vi blir jo så 'hekta' når vi først er på sporet etter en bestemt person som vi kanskje har lett etter i

årevis, eller det dukker plutselig opp et barn som vi aldri 'hørte om' osv. Vi har vel alle behov for å 'rømme' fra de

store katastrofene rundt i verden av og til. Slektskafèen er et slikt sted for meg!

Overalt er spor og minner -

Gjennom alle våre dager går en sti av mørke far,
strømmer mot oss svale vinder fra et land som engang var.
Skjult i skrifter, skurd og redskap - ting de gamle etterlot -
aner vi et lavmælt budskap, ord om glede, savn - og mot.

Dypt av skogens sus av greiner, havets bølgeslag mot fjell
- denne tunge tidløshetens tone som er bygda selv,
går en broket vev av skjebner bundet blindt til sted og år.
Der i mønsteret - er der svar på gåter ikke vi forstår?

Alle søker vi en mening i det store livets spill -
Kanskje veien heter kunnskap om den ætt vi hører til?
Kanskje våre nære dager, våre egne korte liv,
slik kan sprengne tidens ramme og få nye perspektiv?

Hvem av oss er gitt å svare? Spent som barn ved lukket dør
lytter vi til skritt og stemmer etter dem som var her før.
Overalt er spor og minner gjemt i jord og hogd i stein.
Nå er tid å samle, tyde glemte, hemmelige tegn.

Ingvar Hauge

Hentet fra bygdebok om Sandar i Vestfold

Medlemsmøte Slekt og Data Oslo/Akershus: Nye Digitalarkivet

Det nye Digitalarkivet ble presentert av produktleder fra Arkivverket, Hilde Uthaug.

Det nåværende digitalarkivet.no begynner å bli gammelt og man vil ikke utvikle det videre. Man er imidlertid godt i gang med en ny versjon hvor det legges stor vekt på brukervennlighet. Det kommer ny logo og nye informasjonssider.

Det vil bli lagt vekt på at de fleste brukerne er uten arkivfaglig kompetanse:

- Slektforskere
- Advokater
- Forskere
- Serviceinstitusjoner som NAV og Skatt

Den første modulen vil trolig tas i bruk allerede om 5 uker, det vil si i slutten av oktober eller starten av november. Denne første delen som lanseres vil kun inneholde fotografier. Deretter kommer film, lydfiler og så dokumenter.

Brukerne vil få enda flere valgmuligheter. Man kan sortere på mye forskjellig og filtrere med mange muligheter. Det blir ny metadata som beskriver for eksempel bilder på kildenivå og objektnivå. Man vil ta i bruk KI/Kunstig intelligens for å maksimere info om objektene.

Digitalarkivet vil søke samarbeide med for eksempel [Digitalt museum](#), [Nasjonalbiblioteket](#) og [Historisk befolkningsregister](#) ved Chris Nyborg/[Norsk lokalhistorisk institutt](#). Det er opprettet en samarbeidsgruppe på 25 personer som arbeider med dette.

Det legges vekt på å kunne tilby billedmaterieell også som høyoppløselige bilder som er lette å laste ned samt at man i søket også får opp andre relevante opplysninger. De har også fått flere ressurser for å utvikle systemer som kan lese gotisk håndskrift.

Fritekstsøket som brukes i dag vil bli mye raskere og basert på googlesøk på hele flaten, på tvers av formater.

- Bilder
- Skanna dokumenter
- Video
- Digitale databaser inkludert søk i søket

Gamle sidelenker til for eksempel kirkebøkene og andre treff vil være gyldige. Tredje part vil få anledning til å tilføre objektene tilleggsinformasjon. Det vil bli tatt hensyn bruksmessig til synshemmede. Men det er usikkert hva som skjer med Brukerforum.

Landssvikarkivet vil trolig være noe som lanseres ganske raskt. Mye er nå digitalisert, men grad 3 er ikke fritt tilgjengelig for alle. Men alt som er åpent tilgjengelig blir nå digitalisert. Det blir gradert ut fra innholdet i en sak. Det kan være praktisk å be om innsyn for eksempel i 5 saker for en 7-dagers periode.

Medlemsmøte Slekt og Data Oslo/Akershus: Gravminner

Gravminner ble presentert av gravminneleder i Slekt og Data O/A – Arne Mathisen

Gravminner

dokumenterer kulturminner og er en viktig kilde for slektsforskere.

Gravminner er basert på frivillighet og er bygget opp ved dugnadsinnsats over mange år. Målet er å dokumentere viktige kulturminner og hjelpe deg å finne fødsels- og dødsdatoen til dine forfedre og stedet hvor de er gravlagt. Databasen er tilgjengelig for alle. Medlemmer av Sterkt og Data kan søke i basen landsomfattende, mens ikke-medlemmer må legge inn fylke og kommune for å få treff.

Gravminner ble etablert i 2004 etter initiativ av Renathe-Johanne Wågenes, Bergen. Databasen trengte etter hvert fornying så i 2020 kom nye Gravminner på en mer moderne plattform, støttet økonomisk av Kulturrådet.

Databasen inneholder i dag 3.126 gravplasser, 3,3 mill registrerte gravlagte, 2,9 millioner bilder av gravminner og det foretas 3,0 mill søk i året. I Oslo og Akershus er det 143 gravplasser og det er registrert ca 570.000 gravlagte.

Gravminner har et godt samarbeide med gravplassmyndighetene (kirkevergene) i kommunene og mottar jevnlig data-filer, med opplysninger om gravlagte, som leses inn i vår database. Samtlige gravplasser i Akershus er oppdatert i løpet av 2022-23 med unntak av Gjerdrum, Rælingen og Ås kommuner hvor vi p.t. venter på nye filer (sist oppdatert i 2021). I Oslo er 16 av 20 gravplasser oppdatert i løpet av de siste to årene, mens vi venter på oppdaterte filer

for Østre Aker kirkegård, Nordre gravlund, Vestre gravlund og Vår Frelses gravlund. Disse ble sist oppdatert i 2006 så her har vi et stort etterslep. Det er utfordrende for Gravplassetaten i Oslo å ta ut store filer, men det løser seg forhåpentlig snart.

Arbeidet med Gravminner er kun basert på frivillig innsats. Nasjonalt er det en ledergruppe på tre personer og 19 regionale gravminneledere. I Oslo og Akershus utføres arbeidet av en gravminnegruppe på tre personer; Arne Mathisen, Kari Talsnes og Siri Rutledal Iversen, som koordinerer innsatsen til 40 gravminnefotografer og -registratorer. I 2022 ble det logget 6.500 timer frivillig arbeide bare i vår region.

Databasen har en god søkemotor. Det anbefales å benytte avansert søk som gir raskest og best treff. Ved doble etternavn kan man få treff uansett hvilket av de to etternavnene man søker på, det samme gjelder ved to eller flere fornavn. Det er ikke nødvendig å skrive navn fullt ut - dersom man er usikker på skrivemåte. En svakhet er f.eks. at man ikke får treffe hvis man søker på bokstaver å - mens navnet er skrevet med aa i databasen. Man må da legge inn nytt søk eller man kan utelate bokstaven - dersom den befinner seg først eller sist i navnet. Kjenner man årstall for født eller død er det lurt å legge inn det for sikrere

treff.

Opplysningene vi mottar fra gravplassmyndighetene er basisen i Gravminner, men de inneholder nødvendigvis ikke alle de opplysningene en slektsforsker er ute etter. For de eldste registreringene er det oftest kun registrert årstall for fødsel, eller det mangler fullstendig. Det er her fotografering av gravminner kommer inn. Gravminnet kan da inneholde de manglende opplysningene og i tillegg ha med pikenavn på gifte kvinner, samt at den kan vise familierelasjoner der det er oppgitt flere navn på samme gravminne.

Vi får ofte spørsmål om det er tillatt å fotografere gravminner. Det er ikke noe forbud mot det. Gravminnene står på en gravplass som er et offentlig rom hvor alle har tilgang. Alt som er i et offentlig rom kan fotograferes (unntatt visse militære mål). Opplysninger om navn, født- og dødsdato på en person som er død er ikke beskyttet av personvernloven.

Navn på personer som er gravlagt på en anonym minnelund mottar vi ikke opplysninger om og kan ikke publiseres i Gravminner. Opplysninger om deres død kan i de fleste tilfeller likevel finnes i dødsannonser eller i myndighetenes oversikt over meldte dødsfall.

Utfordrende å finne gravlagte i Oslo

Det kan være utfordrende å finne gravlagte i Oslo. Dersom du ikke får treff i Gravminner, på personer du vet (eller antar) er gravlagt i Oslo, kan det skyldes at de er gravlagt på en av de gravplassene som ikke er oppdatert med alle nyere gravlagte eller at graven var slettet før Gravplassetaten opprettet sin database.

Det anbefales da å søke på Gravplassetatens egen søkeside: begravedeioslo.no Deres database inneholder alle registrerte gravlagte frem til i dag. De har en god søkemotor hvor man kan søke på en spesifikk gravplass (hvis du kjenner til det) eller på alle gravplasser i Oslo.

Gravplassetaten tok i bruk digitalt register en gang på 1990-tallet (etter det vi erfarer). Ved opprettelsen av registeret ble graver som på det

tidspunkt var slette, ikke registrert digitalt. En grav har en fredningstid på 20 år etter gravleggingsdato. Den som «eier» graven kan forlenge (feste) graver for ytterligere fem år av gangen mot betaling. Dersom man ikke ønsker å feste graven blir den slettet og kan benyttes til ny gravlegging. Myndigheten kan beslutte at en grav (gravminnet) fredes av kulturhistorisk grunn. Gravlagte i graver som er fredet vil man finne i registeret til Gravplassetaten.

Dersom du heller ikke finner den du søker i begravedeioslo.no, er byarkivet en mulighet. Gravplassetaten har avlevert sitt historiske arkiv til Oslo Byarkiv. Arkivet inneholder bl.a. gamle gravplassprotokoller, festeprotokoller, personregistre (for gravlagte) og gravkart. Materialet er tilgjengelig på byarkivets lesesal.

Personregistrene er ført alfabetisk på første bokstav i etternavnet og deretter kronologisk på gravlagt dato og inneholder opplysninger om gravlagt dato, etternavn, fornavn, tittel (for noen), alder (nyere har født- og dødsdato), gravsted (felt, rad, grav) og feste-nummer. Feste-nummeret refererer til Gravstedprotokollen. Hver protokoll innholdet gravlagte i en tidsperiode (fra-til årstall) så man bør ha kjennskap til når (ca) vedkommende man søker etter døde.

Gravstedprotokollene/festeprotokollene er ført i feste-nummer rekkefølge og inneholder navn på «gravstedeier», navn på gravlagt og eventuelle flere gravlagt i samme grav med gravlagt dato og feste dato. Man kan her få frem opplysninger om familiære forhold.

Det er relativt enkelt å finne frem i protokollene. En utfordring er å vite hvilken gravplass man skal lete på. Det kan være at du må lete på flere gravplasser. Personellet på byarkivet er flinke til å rådggi hvor du bør lete ut fra bostedsadressen til avdøde.

Dersom du vil vite hvor på en gravplass vedkommede er gravlagt må du se på gravkartene. De eldste gravplassene hadde en annen betegnelse på feltene enn hva tilsvarende felt har i dag. Det kan derfor være nødvendig å studere gravkartene for å finne ut av det. Det

pågår arbeide med å lage nøkler for konvertering fra opprinnelig til nåværende felt-betegnelser.

Hvordan kan du bidra i dugnaden?

Det er mange måter du kan bidra i dugnaden med å gjøre Gravminner enda bedre.

Det enkleste er å legge inn bilde du har tatt av en familiegrav, eller du kan korrigere og utfylle opplysninger om den gravlagte som alt ligger i basen. Du kan også registrere en ny grav, dersom den ikke alt er registrert. Forklaring på hvordan du går frem finner du på nettsiden på Gravminner. Opplysningene du sender inn ved å trykke på lagre skal godkjennes av personell fra Gravminner før de blir publisert. Det kan ta noen dager.

Dersom du har lyst til å bidra med mer systematisk fotografering på en gravplass vil vi at du tar kontakt med gravminneleder i angjeldende region, før du starter med fotografering. Det kan være at det alt pågår fotografering på den aktuelle gravplassen. Kontaktinformasjon til alle landets gravminneledere finner du på nettsiden.

Vi har stort behov for flere «faste» fotografer i Oslo og Akershus. Per i dag mangler vi fotografer på følgende gravplasser:

Lunner kommune: Grua kirkegård, Lunner kirkegård og Oppdalen kirkegård

Nesodden kommune: Nesodden kirkegård og Gjøfjell kirkegård

Ullensaker kommune: Ullensaker kirkegård (fotograf ber om avløsning)

Vestby kommune: Garder kirkegård (ikke vært systematisk fotografert tidligere)

Ås kommune: Kroer kirkegård

For de fleste gravplassene er det snakk om oppdatering med bilder av nye gravminner de siste 5-10 årene.

I Oslo har vi behov for oppdatering av Gamlebyen gravlund og Nordstrand kirkegård.

Den Tyske krigskirkegården på Alfaset er nesten ferdig fotografert, men det mangler bilde av noen graver.

På de store gravplassene; Grefsen kirkegård, Nordre gravlund, Vestre gravlund og Vår Frelsers gravlund - tildeler vi oppgave med å fotografere ett enkelt eller flere felt.

Vi trenger din hjelp! Fotografering av gravminner gir deg mulighet til å være ut i frisk luft, du får mosjon, du bidrar til å gjør oppgavene enklere for din slektsforsker-kolleger og du dokumenterer viktige kulturminner. Du bestemmer selv tempo og når du vil fotografere. Opplæring vil bli gitt.

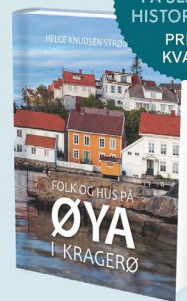
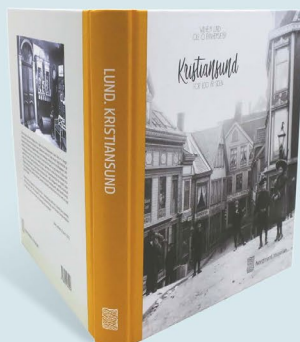
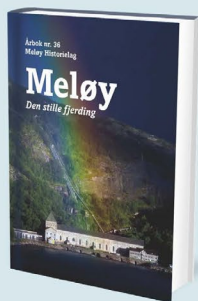
I Oslo og Akershus tar du kontakt med gravminneleder Arne Mathisen på e-post:

gravreg@oa.slektogdata.no

For andre regioner i landet finner du kontaktinformasjon til gravminneledere her:

<https://www.slektogdata.no/nb/har-du-lyst-til-bidra-pa-dugnaden>

<https://www.slektogdata.no/gravminner>

BEST
PÅ SLEKT- OG
HISTORIEBØKER
PRIS OG
KVALITET

LAGE SLEKTSBOK?

VI HJELPER DEG FRA
MANUS TIL FERDIG BOK

BOKDESIGN

- › Formgivning
- › Design av omslag
- › Bildebehandling

TRYKK

- › Stivbind og mykbind
- › Høy kvalitet
- › Frakt inkludert

BEHOV FOR STØRRE OPPLAG?

VI DESIGNER OG TRYKKER OGSÅ BØKER I STØRRE OPPLAG
FOR PRIVATE, ORGANISASJONER OG FORLAG TIL
MEGET KONKURRANSEDYKTIGE PRISER

*Ta kontakt for et uforpliktende
tilbud eller en samtale
om din neste utgivelse!*

**Interface
Media**

www.interfacemedia.no/boker

AKTIVITETER I OSLO/AKERSHUS

Alle er velkomne til å delta på våre aktiviteter. Både medlemmer og ikke medlemmer.

HJEMMESIDEN TIL OSLO/AKERSHUS

<https://www.slektogdata.no/oa>. På førstesiden blir det lagt ut nyheter, du finner aktiviteter, informasjon om aktuelle prosjekter, kurs og mye annet.

OVERSIKT OVER VÅRE AKTIVITETER

For nærmere informasjon om kurs, påmeldinger og annet se vår hjemmeside

<http://slektogdata.no/nb/vare-aktiviteter-i-oslo/akershus>.

I hovedtrekk gjennomfører vi våre aktiviteter til oppsatte dager med unntak av juni, juli, august og desember.

Endringer kan skje fort, så følg med på våre hjemmesider.

BRUKERGRUPPER

ÅRLIG HOVEDARRANGEMENT

Vi gjennomfører årlig et større arrangement «Slektsforskerdagen» på Riksarkivet i oktober. Dette er en storsatsning som samler slektsforskere med foredrag, aktiviteter og presentasjoner.

RIKSARKIVET, SLEKTSVEILEDNING

Første onsdag hver måned kl. 12-17
Hvor Riksarkivet, Sognsveien221, Oslo.

MEDLEMSMØTE

Første onsdag i måneden har vi medlemsmøte i Wergelandsalen på Riksarkivet. Møtene starter med et foredrag og fortsetter med diskusjoner over en kopp kaffe.

OSLO BYARKIV, KURSSAMARBEID

Vi samarbeider med Oslo byarkiv om slektsforskningskurs i Oslo, og kilder til lokalhistorie i Oslo. Vi legger disse ut i vår arrangementskalender.

EMBLA, BRUKERGRUPPE

Møtes den 3. tirsdagen hver måned kl. 18:00 - 21:00

Kontakt: Dag Halgard, embla@oa.slektogdata.no

BROTHER'S KEEPER

Møtes den 2. tirsdagen hver måned kl. 18:00 - 21:00

Kontakt: Otto Jørgensen, bk@oa.slektogdata.no

REUNION

Møtes den 2. torsdagen hver måned kl. 18:00 - 21:00

Kontakt: Bjarne Tveiten, reunion@oa.slektogdata.no

LEGACY

Møtes den 1. tirsdagen hver måned kl. 18:00 - 21:00

Kontakt: Jens Kaasbøll, legacy@oa.slektogdata.no

DNA

Møtes den 3. torsdagen hver måned kl. 18:00 - 21:00

Kontakt; Carl Birger van der Hagen, dna@oa.slektogdata.no

Slektforskere på Vestby bibliotek en dag i september 2023

Vestby bibliotek har fått nye lokaler i Vestby Kulturkvartal

STYRET I SLEKT OG DATA OSLO/AKERSHUS

LEDER
Sigbjørn Alapnes Elvebakken
leder@oa.slektogdata.no

STYREMEDLEM2
Sissel Marit Bue
Styremedlem2@oa.slektogdata.no

NESTLDER
Else Edvinsen Granum
nestleder@oa.slektogdata.no

STYREMEDLEM3
Carl Birger van der Hagen
Styremedlem3@oa.slektogdata.no

SEKRETÆR
Karin Arnesen
sekretar@oa.slektogdata.no

VARAMEDLEM1
Ida Christiane Hunsbedt
Varamedlem1@oa.slektogdata.no

KASSERER
Dag Anders Kjærnes
kasserer@oa.slektogdata.no

VARAMEDLEM2
Lars Jostein Halseth
Varamedlem2@oa.slektogdata.no

STYREMEDLEM1
Jan Edner
Styremedlem1@oa.slektogdata.no

LOKALE GRUPPER

Slekt og Data Asker
SOLVEIG WYSSENBACH
asker@oa.slektogdata.no

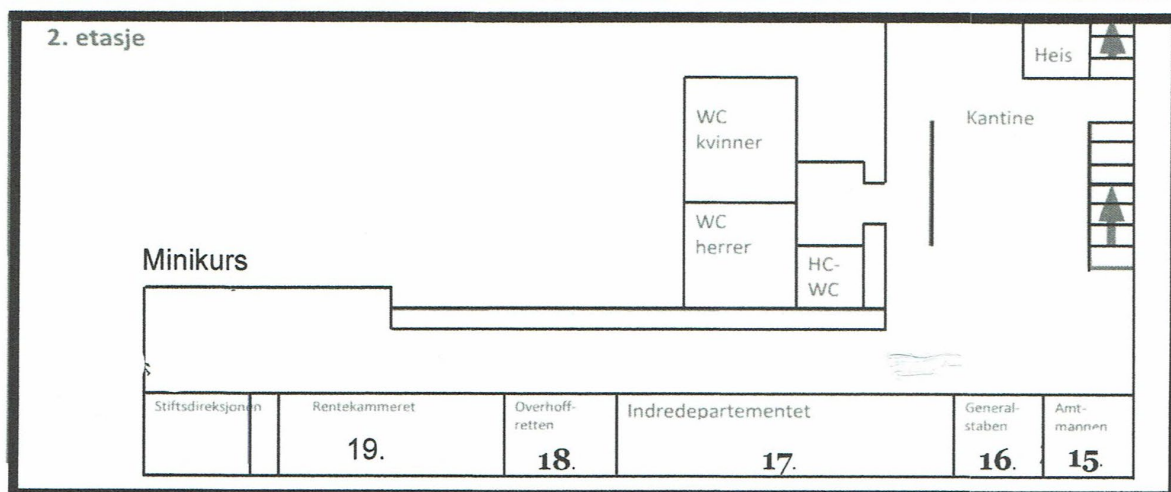
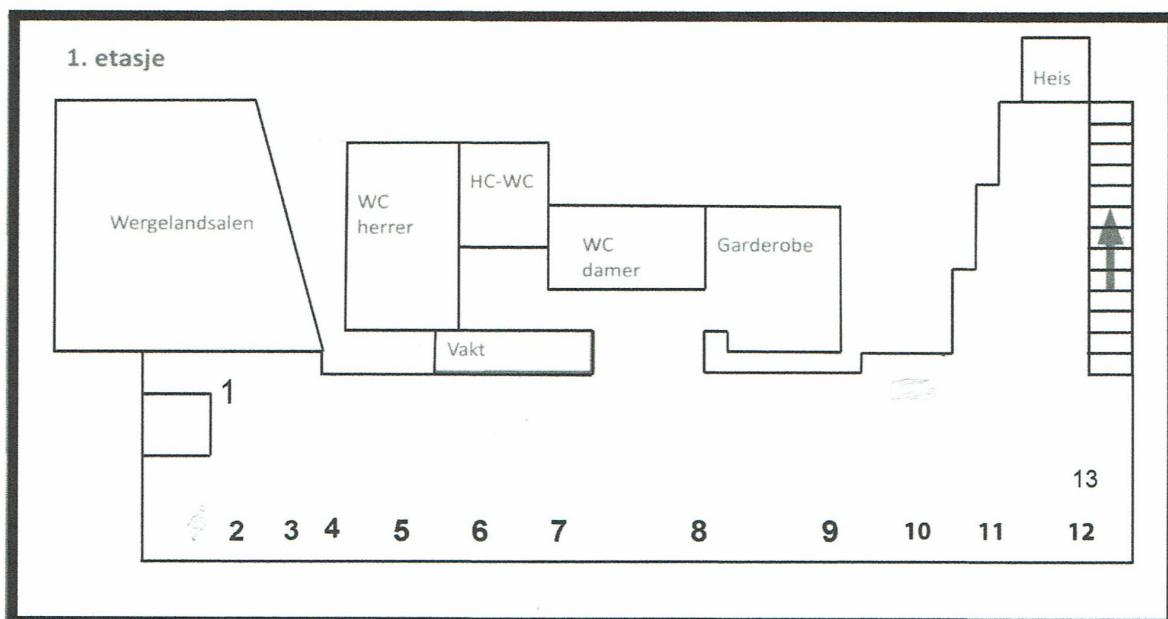
Slekt og Data Aurskog-Høland
EVA MARIE GRAN
a-h@oa.slektogdata.no

Slekt og Data Follo
ELSE EDVINSEN GRANUM
follo@oa.slektogdata.no

Slekt og Data Frogn
ANNE GULLIKSEN
frogn@oa.slektogdata.no

Slekt og Data Tanum
BERIT KLOUMAN
tanum@oa.slektogdata.no

Slekt og Data Øvre Romerike
SOLVEIG BERGH
romerikeoevre@slektogdata.no

Utstillere 1. etasje

1. Gjestemottak
2. Kilderegistrering
Folketelling og
Kirkebokregistrering
3. Gravminner
4. Medlemsservice
5. Oslo byarkiv
6. DIS-Väst
7. Arbark
8. DNA og slekt
9. Norsk Slekthistorisk
Forening
10. Norsk utvandremuseums
venner
11. Enerhaugen, Grønland og
Tøyen historielag
12. FamilySearch
13. Sekretariat

Utstillere 2. etasje

Amtmannen

15. Brother's Keeper

Generalstaben

16. Embla

Indredepartementet

17. Nasjonalbiblioteket
Lokalhistorisk Institutt
Historisk
befolkningsregister

Overhoffretten

18. Reunion for Mac

Rentekammeret

19. Legacy

3. etasje

Lesesalen

Søkehjep

Tyding av Gotisk